

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: K. B., nar. X, bytem X, doručovací adresa: X
proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, IČ 00551023, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2 (dále jen **MPSV**),

v řízení o žalobě ze dne 10. 6. 2025 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2025, č. j. MPSV-2025/93750-914 o příspěvek na bydlení

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 23. 4. 2025, č. j. MPSV-2025/93750-914 se zrušuje a věc se žalovanému vrací k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Rozhodnutím Úřadu práce ČR – Krajská pobočka v Plzni č.j. 68413/25/PM ze dne 13. 3. 2025 bylo rozhodnuto o nepřiznání dávky státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 1. 2025 žalobkyni s odůvodněním, že ze žalobkyní doložené smlouvy vyplývá, že se nejedná o nájemní smlouvu se všemi náležitostmi, ale o smlouvu o poskytování sociální služby dle § 57 a § 91 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění a nejedná se tak o pod/nájemní vztah k bytu/obývanému pokoji. Azylové domy nejsou určeny k trvalému bydlení a z tohoto důvodu nelze považovat tento druh ubytování za přiměřený.

2. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž namítla, že úřad práce chybně dovodil, že není nájemcem bytu, neboť byt v azylovém domě splňuje veškeré podmínky z hlediska stavebních předpisů, a je k trvalému užívání přizpůsoben. Ač je délka pobytu v domě sice formálně omezena, v praxi běžně dochází k prodlužování smlouvy.

3. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání žalobkyně zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil s odůvodněním, že dle doložené smlouvy o poskytnutí sociální služby v Domově sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní uzavřené dne 4. 7. 2024 se Městská charita Plzeň zavázala žalobkyni poskytovat na základě aktuálně zpracovaného individuálního plánu úkony podpory a pomoci v rozsahu základních činností azylového domu. Společně se žalobkyní jsou ubytovány i její tři nezletilé děti. Žalovaný konstatoval, že žalobkyně uplatnila nárok na příspěvek na bydlení s nárokem na dávku ode dne 1. 1. 2025 jako podnájemce celého bytu č. X na adrese v X, přičemž dle doložené smlouvy o poskytnutí sociální služby v Domově sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní uzavřené dne 4. 7. 2024 podle ust. § 57 a § 91 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách se poskytovatel – Městská charita Plzeň, zavázala poskytnout žalobkyni ubytování v bytové jednotce č. 19, smlouva byla uzavřena na dobu určitou od 4. 7. 2024 do 31. 7. 2025. Dle kopie kolaudačního rozhodnutí uvedeného objektu bylo užívání stavby domu povoleno za účelem zřízení objektu pro ubytování osamělých matek s dětmi. Žalovaný s odkazem na ust. § 13 písm. i) a m) stavebního zákona konstatoval, že žalobkyně není pro účely příspěvku na bydlení ani nájemcem bytu, neboť bytové jednotky v uvedeném rodinném domě jsou určeny na přechodné ubytování, a žalobkyni nebyla bytová jednotka přenechána k trvalému užívání. Podle ust. § 50 odst. 1 zákona o sociálních službách, v domovech se zvláštním režimem se poskytují pobytové služby, podle ust. § 57 odst. 1 uvedeného zákona azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. S ohledem na to, že v projednávané věci byla uzavřena smlouva o poskytování sociální služby podle § 57 zákona o sociálních službách, bylo rozhodnutí úřadu práce o nepřiznání příspěvku na bydlení ode dne 1. 1. 2025 vydáno v souladu s platným právním předpisem, neboť žalobkyně není pro účely příspěvku na bydlení ani nájemcem bytu, neboť bytové jednotky v uvedeném rodinném domě jsou určeny na přechodné ubytování a žalobkyni v ní bylo poskytnuto ubytování, tudíž bytová jednotka jí nebyla přenechána k trvalému užívání.

II.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Žaloba

4. Žalobkyně se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalované a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Žalobu odůvodnila tím, že napadené rozhodnutí je v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2024, č.j. 4 Ads 129/2024-23, který se ve všech podstatných rysech shoduje s její záležitostí, byť se uvedený rozsudek týká pobytové služby v domovech se zvláštním režimem dle § 50 zákona o sociálních službách. Žalovaný se s touto její námitkou vypořádal s tím, že závěry tohoto rozhodnutí nelze v jejím případě uplatnit, neboť v jejím případě byla uzavřena smlouva o poskytování sociální služby podle ust. § 57 zákona o sociálních službách. Tento názor však považuje žalobkyně za nesprávný. Žalovaný systémově odmítá přiznat příspěvek na bydlení obyvatelům azylových domů, kteří jsou nejchudšími a nejzranitelnějšími žadateli o ni.

5. Žalobkyně odkázala na ust. § 24 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře s tím, že byt, který užívá v azylovém domě splňuje veškeré podmínky z hlediska stavebních předpisů, a je k trvalému užívání přizpůsoben. Sama žalovaná ustanovení stavebních předpisů cituje a odvolává se na příslušná rozhodnutí ÚMO Plzeň, odboru výstavby a dopravy vydaných ohledně užívání domu, v němž se předmětná bytová jednotka nachází, přičemž z těchto rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že užívání bytové jednotky bylo povoleno v souladu se stavebními předpisy a splňuje požadavky stavebních předpisů pro trvalé bydlení osob, je tedy evidentní, že kritéria § 24 odst. 5 uvedeného zákona splňuje. Azylové bydlení je žalobkyni poskytováno jako sociální služba dle § 57 zákona o sociálních službách Městskou charitou Plzeň v jím provozovaném azylovém domě splňujícím všechny stavební a hygienické požadavky na trvalé bydlení a pro tento účel byl i zkolaudován. Je nezákonné odmítat obyvatelce azylového domu nárok na příspěvek na bydlení jen proto, že se jedná o byt v domě, v němž je poskytována registrovaná sociální služba, na niž je v souladu se zákonem o sociálních službách uzavírána mezi poskytovatelem a klientem smlouva o poskytnutí sociální služby. Pokud chtěla žalobkyně získat v tomto domě bydlení, nemohla si vymínit, že chce uzavřít smlouvu, jež by byla formálně nazvána jako nájemní. Bydlení je žalobkyni poskytnuto za úplaty jako jedna ze sociálních služeb. Žalovaná nemůže nesprávný výklad založit formálně jen na základním vymezení této sociální služby, jež by měla být ideálně přechodná. Ust. § 57 odst. 1 zákona o sociálních službách sice stanoví, že azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu, avšak to automaticky neznamená, že ubytovací jednotky v těchto zařízeních nesplňují požadavky § 24 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb. na trvalé bydlení.

6. Žalobkyně odkázala na judikaturu NSS podporující její argumentaci, neboť dle jeho výkladu vznikl mezi ní a poskytovatelem sociální služby nájemní vztah k poskytované jednotce, přičemž není rozhodující, že nájem bytové jednotky vznikl na základě smlouvy o poskytování pobytové sociální služby dle § 57 zákona o sociálních službách, a nikoliv podle standardní smlouvy o nájmu. Jedná se o ubytování, jež má charakter trvalého, nikoliv přechodného bydlení, jež typicky zakládá smlouva o ubytování. Přechodné bydlení by znamenalo, že žalobkyně uspokojuje svou primární bytovou potřebu mimo azylový dům, ale žalobkyně nemá jinou možnost bydlení, v opačném případě by jí nebylo azylové bydlení poskytnuto, neboť by to bylo proti jeho smyslu a účelu. Žalobkyně sice užívá bytovou jednotku v azylovém domě podle smlouvy na dobu určitou, ale po celou dobu má toto užívání charakter trvalého bydlení. I běžné nájemní smlouvy se uzavírají na dobu určitou a žalovaný nepochybně, že jsou určeny k trvalému bydlení. Žalobkyni bylo ubytování Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

poskytnuto v bytové jednotce vybavené standardním příslušenstvím a vybavením, smlouva obsahuje závazek platit za ubytování částku 435 Kč denně, a i další ustanovení nasvědčují tomu, že se ve své podstatě jedná o nájemní smlouvu, jež obsahuje navíc ještě poskytování dalších sociálních služeb. K omezení trvání pobytu v azylovém domě žalobkyně uvedla, že délka pobytu v něm je sice formálně omezena, avšak v praxi běžně dochází k prodlužování smlouvy a klienti zde velmi často žijí delší dobu, přičemž ani běžné nájemní smlouvy nezakládají jistotu nájmu na dobu neurčitou. Je nepřipustné zbavit žalobkyni nároku na příspěvek na bydlení jen proto, že bydlení v azylovém domě je pro ni v současné době jedinou možností, jak uspokojit základní bytovou potřebu své rodiny a pokud by byt v azylovém domě nezískala, skončila by na ulici. Odmítat žalobkyni uvedenou dávku je nejen asociální, ale i nezákonné.

III.

Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Shrnl průběh správního řízení a uvedl, že žalobkyně není podnájemcem předmětné bytové jednotky, jak deklarovala v žádosti o příspěvek na bydlení podané dne 5. 3. 2025. Žalobkyně není pro účely příspěvku na bydlení ani nájemcem bytu, neboť bytové jednotky v uvedeném rodinném domě jsou určeny na přechodné ubytování tedy žalobkyni nebyla bytová jednotka přenechána k trvalému užívání. K argumentaci rozsudkem NSS ze dne 20. 9. 2024 č.j. 4 Ads 129/2024-23 uvedla, že dle něj na smlouvu o poskytování sociální služby – domov se zvláštním režimem ve středisku Domov seniorů, uzavřenou dle § 50 a § 91 zákona o sociálních službách, pokud zahrnuje závazek úplatně poskytnout ve vymezeném prostoru ubytování, je možné nahlížet jako na smlouvu zahrnující m.j. i nájemní vztah dle ust. § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře. Dle § 50 odst. 1 zákona o sociálních službách se v domovech se zvláštním režimem poskytují pobytové služby. Dle § 57 odst. 1 zákona o sociálních službách azylové domy se poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. V projednávané věci byla uzavřena smlouva o poskytování sociální služby podle § 57 zákona o sociálních službách. Žalovaná má zato, že napadené rozhodnutí je v souladu s hmotným i procesním právem a správní řízení netrpí vadami, pro něž by bylo nutno rozhodnutí zrušit.

IV.

Posouzení věci soudem

8. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).

9. Soud rozhodl bez jednání v souladu s ust. § 76/1a) s.ř.s..

10. V souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení, které předcházelo jeho vydání, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí.

V.

Rozhodnutí soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

11. Žaloba je důvodná.

12. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti: Žalobkyně požádala dne 5. 3. 2025 o příspěvek na bydlení, jež realizuje v azylovém domě Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní na adrese X s tím, že je podnájemcem celého bytu, spolu s ní byt užívají i její tři nezletilé děti L., B. a P. K., jež byly rozsudkem Okresního soudu Plzeň – město č.j. 42 P a Nc 215/2024 ze dne 10. 12. 2024 svěřeny do výchovy žalobkyně a jejich otci bylo stanovena povinnost přispívat na jejich výživu částkou v celkové výši 7 500 Kč měsíčně. Z rozsudku vyplývá, že matka dne 4. 7. 2024 uzavřela Smlouvu o poskytování sociální služby v uvedeném azylovém domově, na základě níž užívá společně s dětmi bytovou jednotku v tomto zařízení. Ze smlouvy o poskytování sociální služby, již žalobkyně uzavřela, vyplývá, že byla uzavřena na dobu určitou od 4. 7. 2024 do 31. 7. 2025, služba se poskytuje v azylovém domě Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní provozovaném na adrese Čermákova 2368/29, Plzeň. Rozsah poskytované sociální služby spočívá v poskytování podpory a pomoci v rozsahu základních činností služeb azylového domu dle § 57 zákona o sociálních službách a vyhlášky č. 505/2006 Sb. na základě aktuálně zpracovaného individuálního plánu, pokud jsou vytipovány jako potřebné, a to m.j. včetně poskytnutí celodenního ubytování v bytové jednotce. Ze smlouvy dále vyplývá, že spolu se žalobkyní jsou ubytovány i výše uvedené tři nezletilé děti. Ubytování zahrnuje úklid, topení, teplotu a studenou vodu, odpad a jeho odvoz, elektrický proud, osvětlení společných prostor, vybavení bytové jednotky společnou rozhlasovou a televizní anténou a Wi-Fi připojení. Žalobkyně je povinna platit úhradu za ubytování částkou 435 Kč za každý započatý den, přičemž ostatní činnosti služby jsou poskytovány bezúplatně. Vlastníkem nemovitosti na adrese v P. je Město Plzeň a Městská charita v Plzni ji využívá na základě smlouvy o výpůjčce. Z rozhodnutí ÚMO Plzeň 3 odboru výstavby ze dne 7. 2. 1997 č.j. výst/12/97-Pl vyplývá, že bylo vydáno povolení k předčasnému užívání objektu uvedeného domu zahrnujícího celkem 17 bytových jednotek. Z kolaudačního rozhodnutí ÚMO Plzeň 3 č.j. Výst./3203/97 – Pl ze dne 27. 6. 1997 vyplývá, že bylo povoleno užívání stavby: přestavby a přístavby domu v X za účelem zřízení objektu pro ubytování osamělých matek s dětmi a venkovní úpravy. Žalobkyně byla v době podání žádosti o dávku nezaměstnaná.

13. Podle § 24 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře, ve znění účinném do 30. 9. 2025 „Nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který byt užívá, jestliže a) náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu vlastníka nebo nájemce bytu a společně posuzovaných osob a koeficientu 0,30 a současně b) součin rozhodného příjmu a koeficientu 0,30 není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení.“

14. Podle § 24 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře, ve znění účinném do 30. 9. 2025 „Bytem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor místností nebo samostatná obytná místnost, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny podle [stavebního zákona](#) nebo jsou zkolaudovány jako byt.“

15. Podle ustanovení § 57 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách (1) „Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Tyto služby mohou být poskytovány také osobám, které s ohledem na závislost na návykových látkách aktuálně nedokážou abstinovat, a osobám, které pro

potřeby doléčení přechodně vyžadují klid na lůžku, avšak jejich zdravotní stav již nevyžaduje hospitalizaci. Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti: b) poskytnutí ubytování.

16. Podle § 33 odst. 1 a 2 zákona o sociálních službách „Sociální služby se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní. Pobytovými službami se rozumí služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb.“

17. Dle ust. § 22 odst. 1 písm. b) bod 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách „Základní činnosti při poskytování sociálních služeb v azylových domech se zajišťují v rozsahu těchto úkonů: ubytování po dobu zpravidla nepřevyšující 1 rok.

18. Podle § 34 odst. 1 písm. f) a písm. h) uvedeného zákona „Pro poskytování sociálních služeb se zřizují tato zařízení sociálních služeb: domovy se zvláštním režimem, azylové domy“

19. Podle § 13 písm. i) zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon „V tomto zákoně se dále rozumí bytem soubor místností, popřípadě jedna obytná místnost, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení.“

20. Podle § 2201 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník „Nájemní smlouvou se pronajímatel zavazuje přenechat nájemci věc k dočasnému užívání a nájemce se zavazuje platit za to pronajímateli nájemné.“

21. Dle § 33a odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi „Bytem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor místností nebo samostatná obytná místnost, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny podle [stavebního zákona](#) nebo jsou zkolaudovány jako byt.“

22. Soud ve věci rozhodoval dle výše uvedených zákonných ustanovení. Dávka příspěvek na bydlení dle ust. § 24 zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře, jež byla předmětem žádosti žalobkyně, byla v mezidobí od rozhodnutí žalovaného zrušena a nahrazena institutem „složka na bydlení“ dle § 19 zákona č. 151/2025 Sb., o dávce státní sociální pomoci. V souladu s ust. § 75 odst.1 s.ř.s. soud v té souvislosti ke změně právní úpravy nepřihlédl a vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného.

23. Žalobkyně požádala o dávku příspěvek na bydlení ode dne 1. 1. 2025 v souvislosti s uzavřenou smlouvou o poskytování sociální služby v Domově sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísni v P., podle § 57 a § 91 zákona o sociálních službách. Z obsahu této smlouvy vyplývá, že žalobkyni jsou poskytovány sociální služby zahrnující např. pomoc při vyřizování běžných záležitostí vyplývajících z individuálních plánů, pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podporu při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování žalobkyně, včetně uplatňování zákonných nároků a pohledávek. Dále bylo touto smlouvou žalobkyni a jejím třem nezletilým dětem poskytnuto ubytování v samostatné bytové jednotce č. 19 a umožněno užívání společných prostor, např. prádelny, sušárny, kočárkárny ve výše uvedené nemovitosti, přičemž ubytování dále zahrnuje úklid, topení, teplou a studenou vodu, odvoz odpadu, elektrický proud, osvětlení společných prostor, vybavení bytové jednotky společnou rozhlasovou a televizní anténou a Wi-Fi připojení s tím, že žalobkyně je povinna využívat prostory vyhrazené k ubytování řádně, v prostorách nesmí bez souhlasu poskytovatele provádět žádné změny trvalého charakteru a je povinna bez jakéhokoliv prodlení hlásit poskytovateli závady, aby došlo k jejich

včasnému odstranění. Žalobkyně se zavázala k plnění povinnosti platit úhradu za ubytování částkou 435 Kč za každý započatý den s tím, že ostatní činnosti služby jí jsou poskytovány bezúplatně. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou počínaje dnem 4. 7. 2024 do 31. 7. 2025, tedy na období přesahující jeden rok.

24. Správní orgán prvého stupně žalobkyni dávku příspěvek na bydlení nepřiznal s odůvodněním, že § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře tento nárok přiznává vlastníkově či nájemci bytu, který byt užívá, s tím, že bytem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor místností nebo samostatná obytná místnost, jež svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účely užívány určeny posled stavebního zákona či jsou zkolaudovány jako byt. Z doložené smlouvy však vyplývá, že se nejedná o nájemní smlouvu se všemi náležitostmi, neboť jde o smlouvu o poskytování sociální služby dle § 57 a § 91 zákona o sociálních službách, a nejedná se tak o pod/nájemní vztah k bytu/obývanému pokoji, neboť azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu, nejsou určeny k trvalému bydlení a z tohoto důvodu nelze považovat tento druh ubytování za přiměřený.

25. Žalobkyně ve své argumentaci proti tomuto rozhodnutí odkazovala na závěry rozhodnutí NSS č.j. 4 Ads 129/2024 ze dne 20. 9. 2024, dle něhož na smlouvu o poskytnutí sociální služby uzavřenou podle [§ 91 zákona o sociálních službách](#), pokud zahrnuje závazek úplatně poskytnout ve vymezeném prostoru ubytování, je možno nahlížet jako na smlouvu zahrnující také nájemní vztah ve smyslu [§ 24](#) odst. 1 zákona o sociálních službách. Z tohoto rozhodnutí tedy dle žalobkyně plyne, že i na základě smlouvy o pobytové sociální službě vzniká nájemní vztah za účelem uspokojení potřeby bydlení.

26. Žalovaný však této argumentaci nepřisvědčil s odůvodněním, že ve věci posuzované citovaným rozsudkem NSS, na něž se žalobkyně odvolává, byla uzavřena smlouva o poskytování sociální služby – domov se zvláštním režimem ve středisku Domov seniorů uzavřenou podle ust. § 50 a § 91 zákona o sociálních službách, zatímco ve věci žalobkyně byla uzavřena smlouva o poskytování sociální služby podle ust. § 57 zákona o sociálních službách. Tuto argumentaci však soud nepovažuje za dostačující vzhledem k tomu, že žalovaný žádným způsobem neodůvodnil, z jakého důvodu má zato, že závěry uvedeného rozhodnutí nelze vztáhnout na situaci žalobkyně za situace, kdy uzavřená smlouva o poskytnutí sociální služby v azylovém domě zahrnuje kromě sociálních služeb i poskytnutí ubytování (tak jako tomu v předmětném rozhodnutí) žalobkyně a jejích tří nezletilých dětí v samostatné a řádně zkolaudované bytové jednotce v azylovém domě. Lze přisvědčit žalovanému, že se žalobkyní nebyla uzavřena klasická nájemní smlouva, ale smlouva o poskytování sociální služby dle § 57 a § 91 zákona o sociálních službách, avšak za situace, kdy z této smlouvy vyplývá právo užívat konkrétní samostatnou bytovou jednotku (tedy ne např. jen lůžko ve společném pokoji), a za toto užívání platit stanovenou částku, pak obsahově jde o vztah zcela srovnatelný se vztahem nájemním. Na tomto nic nemění ani skutečnost, že smlouva byla uzavřena na dobu určitou, a že obvykle je doba, po níž je umožněno užívání bytové jednotky v azylovém domě časově omezeno, neboť v současné době je i při nájmu bytu zcela obvyklou praxí uzavírání smlouvy na dobu určitou, často rovněž na dobu jednoho roku. Nelze proto formalisticky vycházet při posouzení nároku jen z určitého právního typu smlouvy, na základě níž žadatel o dávku nemovitost užívá, ale je nezbytné posoudit i jeho materiální obsah, a pokud smlouva fakticky zakládá právo užívat byt k uspokojování potřeby bydlení za úplatu, pak jde o vztah fakticky odpovídající vztahu

nájemnímu. Žalovaný se však ve svém rozhodnutí žádným způsobem nezabýval reálným obsahem žalobkyní uzavřené smlouvy o poskytování sociální služby v azylovém domě ani jakýmkoliv odůvodněním svého závěru, že závěry citovaného rozhodnutí NSS nelze vztáhnout na případ žalobkyně. Pouhý odkaz na to, že smlouva o poskytování sociálních služeb žalobkyně uzavřela dle jiných zákonných ustanovení zákona o sociálních službách než osoba, o jejímž nároku rozhodoval NSS, je v té souvislosti zcela nedostačující. Soud považuje za potřebné připomenout, že podle § 33a odst. 1 zákona o sociálních službách je účelem m.j. pobytových služeb umožnění osobám vést nezávislý způsob života odpovídající svou povahou běžnému životu osob jejich věku a zabránění jejich segregaci. Žalobkyně je přitom jednou z nezranitelnějších osob za situace, kdy je osamělou matkou s třemi nezletilými dětmi svěřenými do její výchovy, a v době podání žádosti byla nezaměstnaná. Z těchto skutečností i z toho, že využívá možnost bydlení v azylovém domě, lze logicky dovodit, že nedisponuje finančními prostředky, jež by jí umožnily např. složit kauci na nájemní byt. Soud má zato, že zejména pro takové osoby jako je žalobkyně, jež zároveň splní zákonné podmínky, je uvedená dávka určena, neboť smyslem a účelem sociálních dávek, je finanční pomoc oprávněným osobám nacházejícím se v obtížných životních situacích, v případě dávky příspěvek na bydlení pak je smyslem dávky pomoci takovým osobám s krytím životních nákladů na bydlení v situaci, kdy jejich výdaje na bydlení přesahují zákonem stanovený podíl na jejich příjmech. Z výše uvedených zákonných ustanovení i z rozhodnutí NSS, tudíž dle názoru soudu vyplývá, že doplatek na bydlení může být po splnění podmínek poskytován do různých typů bydlení, a to jak do bytu nebo jeho části, tak i do jiného než obytného prostoru, do ubytovacího zařízení, do pobytové sociální služby a do stavby pro individuální či rodinnou rekreaci, užívá-li ji vlastník. Závěry žalovaného jsou však s tímto závěrem v rozporu a nejsou ani dostatečně odůvodněny. Soud proto rozhodnutí žalovaného zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. V souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán výše uvedenými právními názory soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VI.

Náklady řízení

27. Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšné žalobkyni, jež podala žalobu osobně a v řízení nebyla právně zastoupena, žádné náklady v souvislosti se soudním řízením prokazatelně nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V Plzni dne 19. 3. 2026

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.